

Ernek a számnak az ára 30 fillér.

Negyvennyolcadik évfolyam.

37. szám.

Debrecen, 1928 szeptember 15.

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI HETI KÖZLÖNY.

SZERKESZTIK: DR. KUN BÉLA ÉS DR. RÉVÉSZ IMRE.

Megjelenik minden szombaton.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, KOLLÉGIUM.

Előfizetési ár félévre hét pengő.

Tanévmegnyitó beszéd.

Főtiszteletű és Méltóságos Püspök úr!
Mélyentisztelt Hallgatóság!

Mély tisztelettel köszöntöm Főtiszteletű és Méltóságos Püspök urat, Kollégiumunk legfőbb egyházi kormányzóját, akinek oldalán a felejthetetlen emlékezetű gr. Dégenfeld József elhunytával megüresedett egyházkerületi világi elnöki széket az egyházkerület osztatlan bizalma oly férfiúval, nagybányai vitéz Horthy István ő nagyméltóságával töltötte be, aki egyéni kiváló képességeivel, erős kálvinista jellemével és nagy társadalmi súlyával hivatva van arra, hogy püspök urunknak Kollégiumunk bölcs kormányzásában és a fejlődés útján való lelkes előbbrevitelében méltó munkatársa legyen. Köszöntöm a Kollégium pátrónusainak, a debreceni református egyháznak és Debrecen sz. kir. városnak érdemes képviselőit, hálával emlékeztetve meg mind az egyháznak, mind a városnak arról a nemes áldozatkészségéről, amellyel a Kollégium fentartásához való hozzájárulását a békebeli értékre felemelte s ezzel Kollégiumunkat kulturális hivatása teljesítésében hathatósan elősegítette. Köszöntöm a Kollégium tanári karát, a Kollégium kulturális feladatának és tekintélyének hordozóját, külön is üdvözlölvén a gimnáziumnak két újonnan választott tanárát, Soós Bélát, aki aránylag fiatal kora mellett is a legszebb reményre jogosító tanári működés után lép diszes, de nagy erőfeszítést igénylő és nagy felelősséggel terhelt új állásába és Birtha Istvánt, gimnáziumunknak kitünő volt tanítványát, aki nagyon érdemes tanári mult után térve vissza az alma materhez, diszben és erőben nagy nyeresége kollégiumunknak. Üdvözlöm a nemes tanuló ifjúságot, nemzetünk jövőjének legnagyobb biztosítékát, amelynek iskolai pályáján való forgolódását nemcsak a mindent áldozó szülők kísérik feltő gonddal és édes reménységgel, hanem éber figyelemmel és nagy várakozással függ rajta a nemzeti társadalom szeme is, mert a nemzet felemelkedése, vagy elbukása azon fordul meg, hogy az ifjúság iskolai pályáját felhasználja-e lelkiismeretesen szellemi és erkölcsi javak gyűjtésére, vagy az emberi életnek ezt a legszebb korát könnyelműen

és tünnyán elfecsérli. Üdvözlöm a mélyentisztelt közönséget is, amelynek érdeklődése egyik legnagyobb erőforrása Kollégiumunknak.

Tisztelt Hallgatóság! Ma az országban minden munkának, bármely téren folyik is, tudatosan arra a végcélra kell irányulnia, hogy szétdarabolt országunk és nemzetünk természetes és történelmi egysége helyreállíttassék. A trianoni béke által rajtunk elkövetett kegyetlenségről, amelyhez csak a spanyol bikaviadalok undorító embertelensége hasonlítható, csak most, egy évtized multán kezd a világ tudomást venni, nemzetünk nagy barátjának, Rothermere angol lordnak csudálatos buzgólkodása folytán. A művelt nemzetek körében ma már mind többen-többen kezdik megismerni a trianoni békeszerződés égbekiáltó igazságtalanságát és kezdik belátni, hogy ez a gonosztett előbb-utóbb szétfogja robbantani a csalárdsággal, tudatlansággal és erőszakkal összetákolt párisi békeművet. Mert békét igazságtalanságra alapítani annyi, mint robbanó anyagból való fundamentumra épületet emelni. De valamit elrontani, még egy országot is, nagyon könnyű. Keservesen láttuk ezt az októberi forradalomban is, Trianonban is. A helyreállítás, az újraépítés munkája azonban már nagyon nehéz, ehhez hosszú türelem, szenvedés, kitartó, verejtékes munka és okosság kell. Jó barátaink támogatása nagyon értékes nekünk, célunk elérését megkönnyíti, de a célt senki nekünk sem ajándékba nem adja, sem ki nem verekszi, ezt nekünk magunknak, a magunk erején, ha lehet békés munkával, ha kell, véráldozattal kell elérnünk. Hogy többszörösen megcsontítva el ne vérezzünk, mindenekelőtt erőt kell gyűjteni: szellemi, erkölcsi, testi és gazdasági erőt. De ehhez megint csak munka kell. Ebben a munkában pedig részt vehet és részt is kell vennie mindenkinek: földművesnek, iparosnak, kereskedőnek, katonának és szellemi munkásnak azzal, hogy kiki a maga foglalkozási körében azzal a tudattal teljesíti kötelességét és igyekszik a legjobb és legnagyobb eredményt elérni, hogy ezzel nemcsak a maga javát, hanem nemzetének érdekét is munkálja és előbbre viszi.

Részt kell vennie ebben a munkában legelső sorban az iskolának, a nemzetnevelés műhelyének. Nevelési eszményei között vezető helyre kell he-

lyezni a vallásos érzés, a nemzeti öntudat és az erkölcsi jellem ápolását és fejlesztését, a református nevelésnek ezeket az ősi, hagyományos eszményeit.

A vallásos érzés, az Istenben való hit kiapadhatatlan forrása az erkölcsi erőnek, amely az egyént és a nemzetet a legviszontagságosabb sorsban, a legnagyobb veszedelemben is fenntartja, a kétségbeeséstől és az elbukástól megóvjá.

A nemzeti öntudat nevelésének eszközei közül itt csak kettőre kívánok rámutatni. Az egyik édes anyanyelvünk szellemének tudatossá tétele. Nemzeti sajátosságaink között, amelyeket meg kell őriznünk és ki kell művelnünk, a legfontosabb a nyelv, a nemzet lelki életének a tükré, eszejárásának és érzelmi világának kifejezője. A jó nyelvérzékű magyar ember fájdalommal látja, mint terjed úgyszólván napról-napra nyelvünk romlása mind a közbeszédben, mind az irodalomban, főképp a gyorsmunkájú újságírás közvetítésével. Tele van a nyelvünk az idegen nyelvekből szükségtelenül szolgálilag átvett kifejezésmódokkal, amelyek a régi jó magyaros kifejezéseket a használatból kiszorítják. A járó gépet ma már leállítják, ahelyett, hogy megállítanák, a lámpát leoltják, ahelyett, hogy eloltanák, a tanár már nem előadja a tudományát, hanem leadja és ha valaki löni akar, akkor okvetlenül lövést ad le. Idetartozik a lekollokvál, kollokvál helyett és a leközöl, közöl helyett stb. Már olyat is olvastam az újságban, hogy a rendőr az uccai rendbontót lebüntette. A művelt ember ma már nem úgy érdeklődik felebarátja állapotára, hogy hogy van, vagy mi a baja, hanem azt kérde németesen, hogy mi van vele. Az is szócskát már majdnem rendszerint elhagyják olyan helyen, ahol azt a magyar nyelv természete megköveteli, p. o. az ilyenekben: nemesak Péter volt ott, hanem Pál; még ha oly nagy vagy, akkor sem szabad ezt tenned. Teljesen a nyelvszokással ellenkező értelemben kezdik használni a *múlik* ígét az ilyenekben: hogy ez a dolog megtörténik-e, vagy nem, az Péteren múlik, ahelyett, hogy Péteren fordul meg; sőt mindennapi az ilyen is: hogy ez a dolog megtörtént, az Péteren *mult*. Holott, ha akárkin mult, a magyar embernek ez azt jelenti, hogy nem történt meg. Ezekben a mutató névmásokban: *emez, amaz* még kimondják a z-t, ha magánhangzó következik utána, de írni már így írják; eme asszony, ama ember. Hát mért nem írják már azt is, hogy e a ember? Baj van a határozatlan névelővel is, az *egy-gyel*. Ma is bőven élnek vele német módra, de újabban ezt azzal súlyosbitják, hogy az *egy-et* elhagyják az ilyenekben: *egy kis* gyümölcs, *egy kis* jóakarát, ahol pedig azt a magyar nyelvérzék megkívánja. A pesti író — mert Pestről jó minden ilyen tökéletlen ajándék —, ha evés közben egy kis kenyeret akar kérni, akkor azt mondja: kis kenyeret kérek, vagyis mindjárt egy egész cipó kell neki.

Végnélkül lehetne a példákat szaporítani, de ennek itt sem helye, sem ideje. A legsajnálatosabb az, hogy íróinknál is lépten-nyomon találkozunk ilyen idegenszerű és helytelen kifejezésekkel. Nem állhatom meg, hogy fel ne említem, hogy egyik

neves és különben tanult írónk valamelyik alakjával felölteti a cipőjét. Még a négy sorból álló nemzeti Hiszekegyünk sem lehet el anélkül, hogy egy sora a magyar nyelvérzéknek ne sértse, pedig három tekintélyes íróból álló bizottság választotta ki a sok közül és bocsátotta hibásan forgalomba; holott egy kis módosítással könnyen kiigazíthatna volna. Az író azt akarja mondani, hogy hisz az Isten örök igazságosságában és ezt így fejezi ki: hiszek *egy* isteni örök igazságban. Ha itt az *egy* nem számnév, hanem hangsúlytalan határozatlan névelő, akkor egészen németes az alkalmazása; ha pedig az *egy* számnév, tehát hangsúlyos, mint az első két sorban, akkor az a kérdés merül fel: mi hát az Istennek az az egyetlen-egy örök igazsága? Én valahányszor hallom ezt a különben magyar szívből fakadt és magyar szívhez szóló hitvallást, a harmadik sorát mindig így igazítom ki magamban: hiszek *az* isteni örök igazságban.

A jó mester ember minden csinját-binját ismeri annak az anyagnak, amelyből dolgozik. Csodálatos, hogy a legtöbb írónk, amikor a nyelv művésze akar lenni, nem tartja szükségesnek, hogy megtanulja anyanyelve természetét.

A nemzeti öntudat, de egyszersmind az erkölcsi jellem nevelésének is leghatásosabb eszköze az irodalom, elsősorban a nemzeti irodalom. Régebbi irodalmunk és az ennek szellemében fejlődött újabb irodalmunk is kimeríthetetlen kincses bányája ennek a megbecsülhetetlen nevelő hatásnak. De irodalmunk a század elején kettészakadt. A nyugatosok csoportja szakított a Petőfi és Arany iskolájának a nemzeti szellemet ápoló és az erkölcsi szempontokat tiszteletben tartó hagyományaival. Az új írók a nemzet fogalmát és az országhatárokat elvető radikális-szocialista forradalmi politikának állottak szolgálatába s az egyik vezérek, aki minden hagyománynak esküdt ellensége és a történelmi magyar középosztálynak dühös szidalmazója volt, egy versében az írta, hogy inkább veszen el az ország, ha olyan nem lehet, amilyenné ők akarják tenni. Amikor a háború elvesztésével az ország összeomlott, egy forradalmi ifjúsági lapban a másik nagy költőjük azzal vígasztalta a magyar ifjúságot, hogy nem baj, ha a nemzet megsemmisül is, csak az emberiség legyen boldog. És ezek a boldogtalan tévelygők a nemzet prófétájának szerepében tetszelegtek.

A tárgyválasztásban pedig ennek az iskolának az az elve, hogy az író mindent megírhat amit akar, ebben őt semmiféle tekintet nem korlátozhatja, még az erkölcsi sem, mert a művészet lényegét egyesegyedül a forma teszi és semmi más. Művészi szempontból a tartalom mellékes, fő a művészi kifejezés. Ennélfogva minden szemérmét félretéve, a lírai költő verseiben a maga fajtalan érzékiségének a mámorát, a pénz és a pénzen megszereshető testi örömök után való sóvárgását teregeti a világ elé; a prózairó pedig, aki a magyar falu és kis város életét akarja festeni, hőseiül féktelenül érzéki, buja, rossz érzésű alakokat választ s a nép életét — igazság nélkül — szennyesnek és sötét bűnökben leledzőnek tünteti fel. Általában

ezeknek a modern íróknak alig van más tárgyuk, mint a nemi ösztön testi jelenségeinek meztelensége. Szemérmertlenségüket még erénynek tüntetik fel, azt mondván, hogy ők őszintébbek, mint a régimódi írók, hiszen azok a jelenségek, amelyeket ők megírnak, minden ember testi és lelki életében meg vannak, csak az egyik jobban el tudja leplezni, mint a másik. Ha ez igaz, akkor még náluk is őszintébb az állat, amelyben egyáltalában nincs szeméretérzet. Az embert éppen az teszi emberré, az emeli az emberi méltóság magaslatára, hogy a civilizáció megtanította ősi nyers ösztöneinek megfékezésére. Enélkül a fék nélkül nincs sem családi, sem társadalmi élet, nincs egészség és nincs kultúra sem. Ez annyira világos, hogy ezt maguk a tettesek sem tagadhatják. Mi hát a magyarázata ennek az erkölcstelen irányzatnak? Oka lehet ennek az erkölcsi érzék vele született hiánya is, de mindenesetre oka az üzleti érdek, az, hogy az írásmű kapós és jövedelmező legyen. Hiszen a botránynak mindig van közönsége, a botrány mindig érdekfeszítő. Világosan látja ezt az ember a színházban, amely üres, ha bármily tiszteséges jó színművet adnak, de mindjárt megtelik, ha erkörestelen darabot hirdet a színlap. Bizony nem egyéb ez, mint prostitúció az irodalom cégére alatt.

Azt mondják, hogy az író irodalmi értékének megítélésénél mellőzni kell az esztétikai kritikán kívül minden idegen szempontot: az író politikai magatartását, magánéletét, bármilyen züllött is ez, hazafiatlanságát, vallástalanságát, jellemtelenségét, stb. Ez csak akkor lenne helyes, ha az esztétikai formát teljesen el lehetne különíteni a tartalomtól az életben is, úgy, mint az esztétikai elméletben. De nem lehet, mert az irodalomban sem tartalom nem lehet forma nélkül, sem forma nem lehet tartalom nélkül. Az író a formát a maga életének és lelkének tartalmával tölti meg és a szennyes és romlott tartalom annál veszedelmesebb, mennél szebb az esztétikai forma, ha ugyan a tartalom élvezhetetlenné nem teszi a formát is. Aztán meg nem a nemzet van az irodalomért, hanem az irodalom van a nemzetért. A kérdés az, hogy használt-e az író nemzetének irodalmi működésével vagy ártott. Az olvasó jobba, nemesebbé lett-e az olvasmánytól, vagy a teste és lelke romlást szenvedett tőle? Az az író, akinek írásait nem lehet oda tenni a magyar család asztalára és nem lehet az ifjúság kezébe adni, elveszett a nemzetre nézve, még ha olyan nagy talentum volna is. Es ha nem vészett el, ha imádói, reklámozói vannak, annál rosszabb a nemzetnek, mert az ifjúságra nézve kimondhatatlan romlásnak lesz forrásává!

Megköszönöm Főtiszteletű és Méltóságos Püspök úrnak, hogy ünnepélyünk jelentőségét megjelenésével emelni méltóztatott. Kegyes atyai gondjába ajánlom Kollégiumunkat ebben az iskolai évben is. Köszönöm a mélyen tisztelt közönség érdeklődését és kérem, tartsa meg szeretetében Kollégiumunkat a jövőben is. A tanár urak buzgó és fáradtság munkájára és a nemes tanulóifjúság

kitartó igyekezetére Isten áldását kérve az iskolai évet megnyitom.

1928 szeptember 10.

Karal Sándor.

Szabolcska Mihály ünneplése Ókésckén.

1928. szeptember 6-ikán.

A Temesvárról Budapestre új munkakörbe költözött nagy költőnek, a magyar református egyház és lelkészi állás örök büszkeségének bensőséges szép magyar ünnepet rendezett a szin-református tiszaparti Ókéske községe, ahol Szabolcska Mihály gyermek és ifjú éveit eltöltötte. A költő, noha a Tisza másik partján fekvő Tizsakürt községnek a szülőtte, magát a legkedvesebb gyermek és ifjúkori emlékek hatása alatt mindig ókéskeinek tekintette s e szép magyar nagyközséghez. — amely iránt való szeretete egész költészetén átvo-nul — mind máig mint szülőhelyéhez ragaszkodik. Az erre nagyon büszke és ezért nagyon hálás Ókéske községe Szabolcska Mihály Magyarországra költözésének örömeire emléktáblával jelölte meg a költő szüleinek most is eredeti alakjában álló s a szívünkhöz nőtt Szabolcska-versek gyöngyörében annyiszor megénekelte házat „a mi kedves kis házunkat“, s egyben a költőt díszpolgárává is választotta. E kettős alkalomból, melyhez harmadikul még a helybeli Szabolcska Mihály-dalegylet zászlójának fölszentelése is csatlakozott, országos arányú ünnep folyt le Ókésckén a költőnek és két fiának (kik közül az egyik, László, temesvári katedráljában utódja) továbbá dr. Ravasz László dunamelléki püspöknek, dr. Tóth István kultuszminis-teri helyettes államtitkárnak, valamint az egyházi és világi közélet nagyszámú és itt egyenként fel nem sorolható képviselőjének részvételével. A templomban a dunamelléki püspök úr tartott hálaadó és könyörgő istentiszteletet, ő szentelte fel a zászlót is s azután ő leplezte le a magyar dalt és a magyar dalnokot gyönyörűen jellemző ünnepi beszéddel az emléktáblát. Az ünnepi beszéd után Szabolcska Mihályt körülbelül 28—30 szónok üdvözölte, egyházi, politikai és kulturális testületek kifogyhatatlan jókívánatait és hódolatát tolmácsolva. Az ősz költő a kánikulai melegben kedves megadással tűrte sorsát s meghatott és keresetlen szavakban köszönte meg az igazán szívből jött ünnepeltetést. A tiszántúli egyházkerület, mely földrajzi értelemben mégis csak bölcsőjét adta Szabolcskának s amelynek Szabolcska temesvári lelképásztorsága alatt évtizedeken át egyik legkiválóbb lelkésze, majd nagyérdemű tanácsbírája volt, a dr. Baltazár Dezső püspök úr (Éva leányának ugyanaznapra esett esküvője miatti) távolmaradása folytán dr. Révész Imre egyházkerületi főjegyző, dr. Erdős Károly lelkész-képző-intézeti igazgató, Baja Mihály debreceni lelkész és Gönczy Béla vésztői lelkész, egyházmegyei főjegyző által volt képviselve. Ezek a költő előtt a kerület, az ORLE., a debreceni Kollégium, a debreceni Csokonai-kör

és a bekésbányai egyházmegye zászlaját hajtották meg sorban, még pedig Baja Mihály egy a nagy mintaképhez és a hű tanítványhoz egyaránt méltó szép verses köszöntéssel. Magyar és keresztyéni szempontból külön szépsége és érdekessége volt az ünnepélynek, hogy a temesváriak küldöttségét *Járosy Dezső római katolikus pap, pápai titkos kamarás* az európai hírű zenetudós és orgonaművész vezette, aki mint Szabolcskának Temesvárott évtizedeken át egyik legbensőbb kulturális munkatársa, két gyönyörű beszédben ünnepelte Szabolcskát, a református lelkész-költőt és családját. Jól esik ilyen fennkölt hangokat is hallani római katolikus papi személyek ajkairól, s bár necsak olyanoktól hallanánk ilyeneket akik elszakított területekről jönnek el hozzánk kedves és ritka vendégekként. A nagyon szép ünnepély kifogástalan rendezésének főérdeme Ókéske község kitűnő lelkipásztoraé, Okos Gyuláé, akinek úgy a polgári, mint az egyházi község többi előjárói vállatve segédkeztek, hogy a vendégek számára felejthetlenné tegyék a magyar falu és a magyar mező nagy Paesirtájának ezt a hozzá és ünneplőjéhez egyaránt méltó szerény, egyszerű, magyaros megtisztelését.

Jelen volt.

Különfélék

A debreceni kollégium tanévnyitó ünnepe szeptember 10-én délelőtt volt. A nagytemplomban 10 órakor tartott istentiszteleten dr. Erdős Károly lelkész-köznevelési igazgató mondott szép imádságot, majd az oratoriumban gyűlt össze az ifjúság, tanárikar és ünneplő közönség, melyben dr. Baltazár Dezső püspök úr mellett ott láttuk Debrecen város képviselőjében dr. Vargha Elemér főjegyzőt, dr. Darkó Jenő egyetemi rektort több egyetemi tanárral, dr. Révész Imre egyházkerületi főjegyzőt. A himnusz eléneklése után Karai Sándor kollégiumi igazgató üdvözölte a kollégium pátrónusai részéről megjelent püspök urat és városi főjegyzőt, majd a nevelés nemzeti szempontjairól, különösbbe a nemzeti nyelv megbecsüléséről tartott nagybecsű felolvasást. Előadásának ezt a részét lapunk mai számában közöljük. Az üdvözlésre püspök úr, majd Vargha főjegyző válaszoltak, azután pedig elénekeltek a szózatot s a muzsafiak eloszlottak tantermeikben megkezdeni a munkát, mely hogy eredményes és áldásos legyen, szívből kívánjuk.

A második törvénycikk revíziója tárgyában készült törvényjavaslat részletes bírálata című s lapunk előző két számában közölt cikknek szerzője neve a cikk alól tévedésből elmaradt. Ez úton hozzuk azért olvasóinknak tudomására, hogy a komoly tanulmány alapján készült cikk szerzője *dr. Hajdu Gyula*, berettyóújfalvai lelkipásztor.

A Kistemplom ünnepélyes megnyitása szeptember hó 9-én ment végbe lélekemelő ünnepély keretében. A konduló harang szavára ezrek és ezrek siettek az évek óta bezárt, de Isten kegyelméből megújított templomba. Délelőtt 9 órakor

istentisztelet volt úrvacsoraosztással. Jövel Szent Lélek Úr Isten buzgó eléneklése után Szele György kistemplomi lelkész mondott lélekből fakadó, hálaadó imádságot. Az ima után dr. Baltazár Dezső püspök hirdette az Igét mélységes meggyőző erővel. Az úrasztalánál ágendázott Molnár Ferenc lelkész. Délután 5 órakor vallásos ünnepély volt. Bibliát olvasott és imádkozott Kolozsváry Kiss László lelkész. A Kistemplom történetét ismerette dr. Zoltai Lajos, a debreceni Déri-múzeum igazgatója. Alkalmi költeményt olvasott föl Baja Mihály lelkész. A Kistemplomra elhelyezett emléktáblával kapcsolatban, az 1860-iki „pátens-harcról“ előadást tartott dr. Révész Imre lelkész. Bibliát magyarázott Uray Sándor kistemplomi lelkész. Az ünnepélyen közreműködött a Tanítói Vegyeskar és az Iparos Dalkör szép énekszámokkal. A lélekemelő ünnepély a Hymnus magasztos hangjaival ért véget. — A Kistemplom poraiból újraéledt, hisszük, évek hosszú során át les református hitünk romolhatatlan kövéra, az Úrnak szerelmetes hajléka — legyen érte az Istené a hála és a dicsőség.

Templomépítési mozgalom a Homokkertben és a Nyilastelepen. Két népes küldöttség jelent meg a debreceni református egyház hivatalában, hogy templomot kérjenek a homokkerti és a nyilastelepi hívek részére. A küldöttségeket dr. Juhász Nagy Sándor egyházi főjegyző fogadta, biztosítva a megjelenteket, hogy az egyház minden lehető el fog követni, hogy a templomok mielőbb felépüljenek. Amint értesültünk, az egyház egyszerre fogja a templomot felépíttetni a Homokkertben és a Nyilastelepen s mindegyik templom mellé egy-egy önálló, rendes lelkészi állást szervez.

Kormányzói kiténtetés. Decsy Károly 50 évi lelkészi szolgálat után nyugalomba vonult lelkész legmagasabb kormányzói kiténtetésben részesült fáradhatatlan, buzgó szolgálata elismerésül.

A vajai református bibliakör meghívására a nyiregyházi Bethánia Egylet vezetősége konferenciát rendezett igen szép eredménnyel Vaján.

Az áldosdi református egyház tagjai nagy áldozatkészséggel kijavított régi templomukat szép ünnepély keretében adták át a használatnak.

Bem apónak Marosvásárhelyen az oláhok által ledöntött és eidugott szobrát az oláh kormány most nagylelkűen Lengyelországnak ajándékozta.

A rákospalotai gyülekezeti munkások szövetsége szeptember hó 8—9. napjain rendezte szokott évi konferenciáját.

A siklósi dalkör 60 éves jubileuma nagy-szabású ünnepély keretében ment végbe.

A vértessaljai református egyházmegye szeptember hó 12-én tartotta az idei közgyűlést Velenében, Varga Sándor esperes és Huszár Dezső e. m. gondnok elnöklete alatt.

A ruszinszkói magyar református egyház Beregszászon nyomdát vásárolt, mely Kálvin-nyomda néven a vidék legelső vállalatává fejlődött.

László Imrét, Debrecen város és a tiszántúli református egyházkerület könyvnyomda-vállalata szedőosztályának vezetőjét a Kormányzó úr fél-százados működése alatt teljesített hű és buzgó szolgálata elismeréséül az V. osztályú Magyar Érdemkereszttel tüntette ki. — Az érdemkeresztet dr. Magoss György polgármester adta át meleg szavak kíséretében. — A hű munkást, ki lapunk nyomdai munkáját fáradhatatlan buzgalommal irányítja, kitüntetéséül alkalmából szeretettel köszöntjük.

Örömhírt olvastunk a debreceni lapokban. Hogy ugyanis Juhász Nagy Sándor, a debreceni presbiterium főjegyzője, a nála pártfogást kérő nyilastelepi és homokkerti küldöttségeknek kijelentette, hogy templomépitési akciójukat támogatja s hogy eszerint rövidesen két új templom fog, lelkipásztori lakással épülni Debrecenben. Tudva azt, hogy a presbiterium elhatározásaiban Juhász Nagy Sándornak döntő befolyása van, nagy örömmel olvastuk ezt a híradást, mely szerint régóta érzett, égető szükségletnek közeljövőben kielégítését várhatjuk. A magunk részéről minden készségünkkel állunk szolgálatára azoknak, akik a templomépités üdvösséges munkáját előbbre vinni akarják és tudják. Csak arra kérjük még a figyelmet, hogy e valóban multhatatlanul szükséges új kis templomok mellett még egy templomnak a felépítésére volna nagyon nagy szükség. Az egyetem immár javában épülő központi épülete mellett ugyanis. Ha mi nem igyekszünk, meg fognak előzni mások. Ami pedig nagy kihatással volna minden vonatkozásban. Hát igenis: vár Debrecenre templomépitési feladat szépen. Hát csak kezdjük minél előbb azok közt, akik már rég sürgetik, a Homokkertben és Nyilastelepen.

Csikész Sándor debreceni egyetemi tanár Kölnben a keresztény sajtókiindított nemzetközi konferenciáján a magyar sajtó, különösen a magyar protestáns sajtó hivatásáról tartott előadást.

A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa a megüresedett ó-szövetségi tanszéket az 1928—29. iskolai évre Zsiros József ondi lelkész, helyettes tanárral töltötték be, aki szeptember 6-án tette le esküjét.

Követésre méltó példa. Paeséron (Jugoszlávia) ifjúsági egyesület alakult, amelynek Papp Sándor presbyter egyik bérházát ingyen rendelkezésére boesátotta.

Lelkészbelktatás. A rákospalotai református egyház szeptember 16-án iktattatja be új lelkészét Szabó Miklóst, volt budapesti hitoktató lelkészt.

Az anarcsi református egyház szép ünnepély keretében avatta fel második új harangját.

A romániai két magyar református egyházkerület jelentős megmozdulásról tett tanúbizonyosságot. Az erdélyi egyházkerület reformátussága Tordán, a királyhágómelléki egyházkerület pedig Nagyszalontán nagygyűlést rendezett, melyen az erdélyi egyházi élet kiválóságai látták el az előadói tisztelet.

A ceglédi református egyház presbiteriuma Zsengellér Gyuláné, Asztalos Teréz 40 évi szolgálat után nyugalomba vonuló tanítónője helyére Szilágyi Etelka h. tanítónőt választotta meg.

Hajduszoboszlón a presbiterium gyűjtést indított a hívek között a templom villamos fűtéssel való felszerelésére.

A Dóczi leánynevelő-intézet igazgatótanácsa a polgári leányiskola egyik megüresedett tan-székére Osváthné Krucsó Margit tanárnőt választotta meg, ki mint kiváló paedagogus ösmeretes és megnyerése az iskola nagy előnyére válik.

A kecskeméti 110. sz. Bethlen Gábor cserkész-csapat jól sikerült táborozást rendezett az „Izsák-úti homokbuckákon“.

Hálaadó istentisztelet keretében ünnepelte meg az apagyi egyház e hó 4-ikén egyházi épületeknek megújítását, azt az alkalmat, hogy az Úr megsegítette a gyülekezetet munkájának előbbrevitelében. Az ígét Veress Károly turai lelkész, e. m. tanácsbíró hirdette, urvaosorát Adorján István léti lelkész osztott, Varga Károly besenyői lelkész keresztelt. Az ünnepélyen Birtha József helyi lelkész hálaadó imát mondott abból az alkalomból, hogy 25 éves lelkészi szolgálatát betöltötte. Istentisztelet után diszkozyülés keretében üdvözölték Birtha Józsefet, Veress Károly a középszabolcsi e. m. esperese az egyházmegye lelkészegyesülete nevében, Adorján István az apagyi lelkészi kör nevében, G. Tóth István gondnok az apagyi presbiterium és gyülekezet nevében, Klein Ede az apagyi izr. hitközség nevében, Belencsényi József a református tanítók nevében az apagyi Dalegyelet, ifjak és a lakosok nevében Biró Péter, Tóth István, Péter és Erzsébet voltak a szónokok. Birtha József meghatottan választott az üdvözlésekre. A diszkozyülés után bankett volt, melyen 60-an vettek részt, hol szép köszön-tőkben eltették a jubiléant.

A miskolci református egyház presbiteriuma a megüresedett tanítói állásra Nagy József belső-böcsi tanítót választotta meg.

Az alsóborsodi egyházmegye őszi közgyűlése szeptember hó 12-én volt Tiszanánán. Ezt megelőzően, szeptember hó 11-én, lelkészértekezleti és egyházmegyei tanügyi bizottsági gyűlés volt.

A tiszáninneni egyházkerület leánygyuleti vezetők számára szeptember hó 26-án konferenciát rendez Miskolcon, amelyen megbeszélés alá kerülnek a leánygyuleti vezetőköt érdeklő összes kérdések.

Nyugalombavonulás. Putnoky István miskolci elemiiskolai igazgató-tanító 34 évi buzgó szolgálat után nyugalomba vonult.

Az ungi egyházmegye elnöksége az őszi rendes egyházmegyei közgyűlést szeptember hó 20-ára, Nagykaposra hívta össze.

A budapesti róm. kath. egyházban huszonöt plébánus, hét helyi lelkész, ötvennégy segédlelkész van alkalmazásban.

Halott. Major Gyula paptamási lelkész, az elszakított bihari egyházmegye lelkészi karának kitűnő tagja, egyházmegyei tanácsbíró, szeptember hó 6-án élete 72-ik évében csöndesen elhunyt. Lelkészi munkája mellett különösen a Kálvineum megvalósulásáért fejtett ki nagy tevékenységet. Áldott legyen emlékezetete!

A debreceni baptisták kérelemmel fordultak a városi Tanácshoz, hogy a régi téglavetőben adjon telket templomépítésre. A Tanács a kérelmet — tekintettel arra, hogy a régi téglavetőből mindenkit kitelepitenek — elutasította.

Az egyházkerületi lelkész főjegyző sokfelől jövő érdeklődésre közli, hogy *a tavaszi egyházkerületi közgyűlés jegyzőkönyvének kézírata a közgyűlés után három héttel, mint máskor, úgy most is teljesen sajtó alá vett rendezve*: hogy ennek ellenére a jegyzőkönyv még sínesen kinyomva, a nyomdában felgyűlt sok munka miatt csak most van sajtó alatt, annak nem ő az oka s még kevésbé felelős érte.

Adományok az özvegy lelkésznek házalapjára augusztus 15-ig. Dr. Antal Géza püspök 200, Simon Zsigmond, F. Varga Lajos 100—100. Forgács Gyuláné 80. Gaál Antalné 60. Kocsis József, Ref. egyház Berettyóújfalu, Ref. egyház Bihar-nagybajom, Sebestyén Andorné, Demjén Mártonné, Berey József 50—50, Veres Bálintné, Mohai ref. lelkész és neje, Bodolay János, Szalóczy Pálné, Pósa Péterné, Losonczy Gézáne 30—30, Papp Károly 25, Juhászné Beniczky Gizella, Jánosgyörgyné, Kátai Endréné, Kádár Jánosné, Nagy Lajos, Lévy Mihályné, Molnár Gergelyné, Keresésényi Zoltánné, Fejes Györgyné, Szönyeghy Sándorné, Lukácsy Imréné, Vargha Tamásné, Somogyi Józsefné 20—20, Kiss Józsefné 15, Szabó Józsefné, Csizmadia Dánielné, Német István, Inczedy Mártonné, Fövényessy Pálné, Andó Ferencné, Papp Józsefné, Tamáska Jánosné, Gavallér János, Masák Ferencné, Bucsal Lászlóné 10—10, Ref. egyház Csahole 8, Cseh Zoltán, Vitéz Kiss Sándorné, Sebők Istvánné, Tóth Kalmánné, Dicsőfy Margit, G. Szabó Mihályné, Radóczy Kálmán, Fazekas Lajosné, özv. Baki Benecéné 5—5, Fekete Gusztávné, Halmi Miklósné 3—3, Hölgye Endréné 250 P. *Továbbá szeptember 8-ig.* Dr. Révész Kálmán 500, Barkász Kalmánné, dr. Kálmán Jenő, Szabó Jánosné, Kincses István 100—100, Tomory Dezső 80, Vámos Géza perselypéncz és adomány B.-füred, Horváth Jánosné gyűjtése Tokaj 63—63, Kiss Dánielné, özv. Schullek Gézáne, Ref. egyház Nagyléta, Radó József, Kolombán Áron, Varga Erzsébet, Varga Kalmánné 50—50, Ref. egyház Foktő, dr. Révész Imre 40—40, Dávid Józsefné, Sárkány Samuelné, Vitéz Ignácné, Palesó Lászlóné, Kenyeressy Károlyné, Vass Jánosné és az őri egyház 30—30, Takács Mihályné 25, tiszatartományi egyház és lelkész 23, Nagy Ákosné, Sárosy Istvánné, Halász Istvánné, Halka Sándorné, Ref. egyház Mikepéres, Ref. egyház Kunágota, dr. Szász Imréné, Gyűlvész Istvánné 20—20, Ruzsa József, Kiss Elekné 15—15, dr. Gesztely Nagy László, Peti Lörinéné, Turi Károlyné, Tariska Beláné, Fodor Györgyné, Ref. egyház Nagyrábé, özv. Kájel Józsefné, dr. Rác Lajosné, Falussy Sándorné 10—10, Veres Bálint, Vajda László, özv. Mészáros Lajosné, Tamó Béla 5—5, Szakács Józsefné 2, Kurdy Beláné gyűjtése 80 pengő,

erre adakoztak: Kurdy Beláné, Papp Gyuláné 20—20, Nagy Istvánné, Horváth Dezső 10—10, Zich Illésné, Pálfi Jánosné, Bali Mihályné, Felnagy János 3—3, Bali Sándorné, Vörös Gyuláné, Jakab Mártonné, ifj. Dömötör Imréné 2—2, Baksy Istvánné gyűjtése 71 pengő. Adakoztak: Baksy Istvánné 30, Gagy Erzsébet 20, Budai Andor, Hegyi Sándorné, dr. Borsos Lajosné, Baksy Mária 2—2, Balogh István, Cselei István és Nemes Mária 1—1, László Levente 25 pengő. *Megajánlások az özvegy lelkésznek házalapjára.* Olasz Sándorné, Kovácsné Huszár Jolán, Varga Sándorné, Dankó Sándorné, Szabó Miklósné 100—100, Szalóczy Pálné, Pósa Péterné 60—60, Dancsházy Sándorné 50, Lévy Mihályné 40, Inczedy Mártonné 35, Szabó Józsefné, Márton Ferencné 20—20, Kátai Endréné, Nagy Benőné 10—10 pengő. Továbbá Deák Imréné 200, Szabó Jánosné, László Levente 100—100, dr. Révész Imre 80, Vitéz Ignácné 60, Medgyaszay Mihály, Takács Mihály 50—50, Kiss Elekné 45 és dr. Sebestyén Jenőné tíz éven át évi 100 pengő.

Szerkesztői üzenet.

Dr. H. Gy. B-ó-u-u. Köszönöm a szíves értesítést, de egyelőre lehetetlen a lelkészválasztási törvényjavaslatra adott bírálatokkal foglalkoznom. Méltóztatik jól tudni, hogy én nem vagyok abban a helyzetben, hogy minden időmet az egyházi ügyek elintézésére szentelhessem. Ez idő szerint egy olyan nagyobb munkát kell befejeznem, amely határidőhöz van kötve s amelyet végezni a kenyeret adó hivatalomból folyó kötelességem. Meg lehet győződve nt. úr, hogy amint eddig is minden szabad időmet egyházunk szolgálatára áldoztam, úgy ezzel a kérdéssel is azonnal foglalkozni fogok, mielőtt hivatali kötelességem elhanyagolása nélkül tehetem. Annál is inkább, mert ebben a dologban nemcsak egyházunknak teszünk szolgálatot azzal, ha az eszmék tisztázásához hozzájárulok, hanem önmagunknak is. Mert az egyháznak végzett munkámért semmiféle jutalomra nem reflektálok s éppen azért azt, hogy a jutalmam a tudatlanság és felületesség látszatának rajtam maradása legyen, nem vagyok hajlandó vállalni.

A szerkesztésért és kiadásért felelős a laptulajdonos:

Dr. KUN BÉLA.

Hivatalos értesítés.

A tiszántúli református egyházkerület püspökétől
2676—1928. szám.

Körlevél

minden rendű és rangú iskolák igazgatóihoz.

Az Országos Közművelődési Tanács szerkesztésében megjelenő Vasárnapi Könyv ismeretterjesztő folyóiratot, amennyiben erre fedezet kínálkozik, az ifjúsági könyvtár részére beszerzésre

KUN JÓZSEF késműves és műköszörűs Debrecen, Széchenyi-utca 1. sz.

ajánlom. A folyóirat az Országos Közművelődési Tanács Vasárnapi Könyv osztályánál (Budapest, VIII. Stály u. 1. évi 6 pengő előfizetési ár mellett rendelhető meg.

Debrecen, 1928. évi szeptember hó 5.

Dr. Baltazár Dezső
püspök.

Hivatalos értesítés.

Az egyházkerület érdekelt egyházközségeinek nagytiszteletű lelkészi hivatalaival közölni kívánom, hogy az egyetemes adóalap végrehajtó-bizottsága által a folyó 1928. év II-ik felére megállapított adócsökkentési segélyek megérkeztek s hogy az utalványozott összegekre vonatkozó nyugták egyházmegyéenkénti expedálása most van folyamatban. Ez úton is tisztelettel kérem a lelkész urakat, hogy a nyugtiakat aláírás után ne az egyházkerületi gazdasági hivatalhoz, hanem az egyházmegyei pénztárnok urakhoz méltóztassanak eljuttatni, ki is majd összegyűjtve, egyszerre fogja azokat hozzánk beküldeni.

A most folyósított adósegély az előző felévi adósegély összegével szemben 36%-os emelkedést mutat s ez az összeg a békebeli adósegélyek 42,83%-os valorációjának felel meg. Az egyházkerületeket megillető közigazgatási államsegélyek — miként az előző költségvetési évben — most sem emeltettek az állam részéről egy fillérrel sem s ennek folytán a folyó 1928—29. évben az egyházmegyei államsegély osztaléka is változatlan fog maradni. Ez utóbbi segélyjándóságok majd csak az egyházkerületi közgyűlési jegyzőkönyvek árának megállapítása után lesznek utalványozhatók, hogy a jegyzőkönyvek árának megtérítési összegei egyidejűleg s szintén egyházmegyéenként elszámolást nyerhessenek.

Debrecen, 1928 szeptember hó 12-én.

Varga Pál,

egyházkerületi számvevő,
a gazdasági hivatal vezetője.

Pályázat, a nyirbogati református negyedik férfi-tanítói állásra. Javadalom: helyi 20% törvényes lakbér — később természetben lakás — államsegély. Köteleesség: A reá bizott osztály, vagy osztályok tanítása, református vallásos nevelése, belmissziói segítés, lelkész- és tanítótársak szükség-szerű helyettesítése, külön díjazással egyházi jegyzőség, külön alkalmazás esetén levante oktatás. Pályázati kérvények születési-, oklevél-, szolgálati-, honossági-, orvosi bizonyítványokkal felszerelve, válaszbélyeg mellékeléssel 1928 szeptember hó 27. napjáig egyháztanácsához címzetten küldendők be. B) listások, orgonázni tudók előnyben.

Református Iskolaszék.

Jegyzet: Ugyanitt az I. számú orgonista kántor-tanítói állás üresedése kilátásban van.

A márokpapi református egyház pályázatot hirdet kántor-tanítói állásra.

Javadalom: lakás, melléképületekkel és kerttel; 12 kh. 1244 □-öl szántóföld; 2 kh. 1226 □-öl legelő (5 legeltetési jog) cca: 4 q búza bérértékben; 19 köből (2432 liter) búza; 115 pengő 60 fillér készpénz; stóla egyh. ker. megállapítás szerint; államsegély 44. ért. egység után; temető és templomkert $\frac{1}{3}$ fűtermése. Földek adóját részben javadalmas fizeti.

Köteleességek: kántori és tanítói teendők végzése; egyházi jegyzőség; belmissziói segédkezés; lelkész helyettesítése szükség esetén; levante oktatás; „Református Ifjúsági Egyet” vezetése.

Teljes felszerelésű kérvények lelkészi hivatalhoz küldendők szeptember 22-ig, Márok, up. Beregsurány címzéssel.

Református Iskolaszék.

A nemesborzovai református leányegyház presbyteriuma pályázatot hirdet a lemondás folytán megüresedett előkönyörgő tanítói állásra.

Fizetés: lakás természetben, kert, mellék-helyiségek; 8 q búza; 2 magyar hold szántóföld; 1 legeltetési jog; stóla; államsegély; értékegység 13.

Köteleesség: A mindennapi és ismétlő iskolások tanítása; ünnepi, vasárnapi, hétköznapi istentiszteletek végzése, szóval az előkönyörgő tanítói teendők teljesítése; egyházeépítő munkák végzése; presbyteri jegyzőkönyv vezetése. Az állás választás után azonnal elfoglalandó. Pályázati határidő október 15. A szabályszerűen felszerelt kérvények: „Református Lelkeszi hivatal” Mand. U. p. Nagyszekeres (Szatmármegye) címre küldendők.

Sarkady Ferenc,

f. ü. lelkész isk.-széki elnök.

SZÁNTÓ JÓZSEF

papi-, úri- és egyenruhakészítő szabó-cég
Hódmezővásárhely, Fő-tér (saját ház).

Számos elismerőlevél művészi, jó munkáért.
Éremkitüntetések különböző kiállításokról.

Legcélserűbb ajándék lelkész urak részére a palást.

Schuller Sámuel

szobafestő, mázólo és tapétázó mester
Debrecen, Simonffy u. 25. Telefon 806.

Templomfestést vállal.

Költségvetés díjtalan.

Szép és jómunkáért ezüst éremmel kitüntetve.

FEST, MOS, TISZTIT KONCZ

kermefestő, vegytisztító és gőzmosó nagyüzeme
Fiókküzetek: Piac-utca 18. (Bikával szemben)
és Szent-Anna-utca 2. szám alatt.

Péterfia-u. 30.

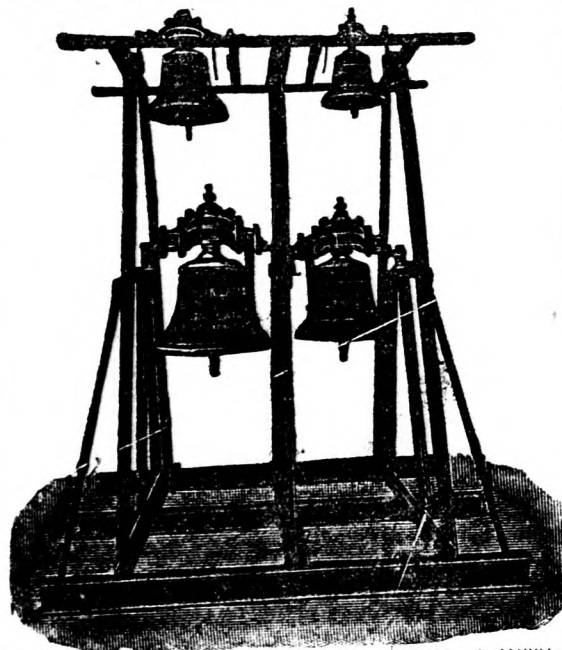

Debreczeni István
órás-mester
Debrecen, Péterfia-u. 8.

Speciális órák javítása
Mindennemű órák raktára.

Az 1926. évi debreceni
iparkiallításán díszoklevéllel, a budapesti
és székesfehérvári orsz. kiállításon arany-
éremmel kitüntette.

SZLEZÁK LÁSZLÓ
harang-ércöntőde, harangfelszerelés és haranglábgyár
BUDAPEST, VI, FRANGEPÁN-UTCA 77. SZ.
(Saját házában). A nyugati pályaudvartól induló BUR vasúti „ÓR-
HÁZ” megállóhely A) B) C) J) kocsikkal. Telefon: Lípét 813—53.

Az 1900. évi párisi világ, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon
aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézműipari tárlaton a m. kir.
kormány által díszoklevéllel, az 1927. évi budapesti, székesfehérvári
és szentesi kiállításon a nagy aranyéremmel kitüntette. — Számos
egyházi elismerőlevél.

SESZTINA LAJOS

vasnagykereskedése

Debrecen.

Alapította 1819-ben Sesztina János.

✱

Kitűnő tűtöképességű magyar „Perpetuum“-kályhák.

Magyar gyártmányú zománc-edények,
zsír-bődönők, disznóölő-kések, husvágó-gépek.

Telefon 6. és 15—48.

„MÉLIUSZ” könyvkereskedés
mű- és tanszerosztálya

ajánlja alant felsorolt

TÉRKÉPEIT

és más földrajzi oktatást elősegítő tanszerait:

Magyarország politikai térképe. Tervezte Kogutowicz Manó, átdolgozta Czako István. Mértéke 1: 600,000. Nagysága 125×172 cm.	Pengo
Vászonra vonva és védőborítékban. Ára	36—
Ugyanaz lécekkal ellátva és vászonra vonva	38—
Magyarország hegy- és vízrajzi térképe. Tervezte Kogutowicz Manó, átdolgozta Czako István. Vászonra vonva és védő borítékban (méret a fenti).	36—
Ugyanaz lécekkal ellátva és vászonra vonva	38—
Magyarország naprajzi térképe. Tervezte dr. Batty Zsigmond. Mértéke 1: 600,000. Nagysága 125×172 cm. Vászonra vonva és védő borítékban. Ára	36—
Ugyanaz vászonra vonva és lécekkal ellátva	38—
Európa politikai térképe. Tervezte és rajzolta Kogutowicz Manó. Mértéke 1: 4,000,000. Nagysága 125×165 cm. Vászonra vonva és védő borítékban. Ára	38—
Ugyanaz vászonra vonva és lécekkal ellátva	40—
Európa hegy- és vízrajzi térképe. Mértéke ugyanaz, mint a politikai térképe. Vászonra vonva és védő borítékban. Ára	38—
Ugyanaz vászonra vonva és lécekkal ellátva	40—
Középeurópa térképe. Mértéke 1: 1,350,000. Nagysága 150×210 cm. Vászonra vonva, borítékban. Ára	45—
Ugyanaz vászonra vonva, lécekkal	48—
A föld képe féltekében (Planiglobus). Tervezte Kogutowicz Manó. Mértéke 1: 20,000,000. Nagysága 135×218 cm. Vászonra vonva és védő borítékban. Ára	45—
Ugyanaz vászonra vonva és lécekkal ellátva	47—
Afrika térképe. Tervezte és rajzolta Kogutowicz Manó. Mértéke 1: 8,000,000. Nagysága 125×135 cm. Vászonra vonva és védő borítékban. Ára	32—
Ugyanaz vászonra vonva és lécekkal ellátva	34—
Ázsia térképe. Tervezte és rajzolta Kogutowicz Manó. Mértéke 1: 8,000,000. Nagysága 160×175 cm. Vászonra vonva és védő borítékban. Ára	44—
Ugyanaz vászonra vonva és lécekkal ellátva	46—
Észak-Amerika- és Dél-Amerika térképe. Tervezte Kogutowicz Manó. Mindkét térkép mértéke 1: 8,000,000. Nagyságuk 110×138 és 98×122 cm. Mindkét térkép ára: vászonra vonva, védő borítékban	28—
Ugyanaz vászonra vonva, lécekkal	30—
Ausztrália és Polinézia térképe. Tervezte és rajzolta Kogutowicz Manó. Átdolgozta Czako István. Mértéke 1: 8,000,000. Nagysága 135×172 cm. Vászonra vonva és védőborítékban. Ára	38—
Ugyanaz vászonra vonva és lécekkal ellátva	40—

FÖLDGÖMBÖK:

1 darab 18 cm. átmérőjű földgömb 1: 70 milliós mértékben, az új határokkal. állványon	18—
1 darab Kogutowicz M. 25 és 1/2 cm. átm. I. sz. földgömb, fényezett állványon	38—
1 darab ugyanaz 25 és 1/2 cm. átmérőjű réz féldélkörrel és magyarázó füzettel, II. szám	48—
1 darab ugyanaz 25 és 1/2 cm. átmérőjű III-as számú földgömb, fényezett állványon, egész délkör, delejtű, fokmérő naptár- és óramutatóval, magyarázó füzettel	65—

A fenti leszállított árak engedmény nélkül értendők.

Iskolai felszerelési osztályunk rendel bárhol hirdeltet könyvet, zeneművet és iskolai oktatás céljaira alkalmas tanfelszerelést stb. Kívánatra készséggel ad díjmentes árajánlatot az összes szakmába vágó és tanügyi oktatás céljaira alkalmas cikkeiből.

Debrecen sz. kir. város és a Tiszántúli Református Egyházkerület

„MÉLIUSZ”
könyvkereskedése, könyvkiadóhivatala,
papir- és írószerkereskedése

DEBRECEN, FERENC JÓZSEF-ÚT 26

Telefonszám: 270.

Debrecen város és a Tiszántúli ref. egyházker. könyvnyomda-vállalata.